

Arkivsak

26/04899-2

Saksbehandler

Geir Morten Johansen

Saksgang

Hovedutvalg for næring, industri og

klima

Fylkesutvalg

Fylkestinget

Møtedato

26.05.2026

10.06.2026

18.06.2026

Innovasjon Norge Vestfold og Telemark - Årsrapport 2025 Telemark

Innstilling fra fylkesdirektøren

Innovasjon Norge Vestfold og Telemark sin årsrapport for Telemark 2025 tas til orientering.

Bakgrunn og saksgang

Det er mottatt årsrapport 2025 fra Innovasjon Norge (IN) Vestfold-Telemark, vedlagt saken.

Saken legges fram for hovedutvalg for næring, industri og klima til uttalelse. Fylkesutvalget innstiller til fylkestinget som fattet endelig vedtak i saken.

Saksopplysninger

Kort om Innovasjon Norges rolle og Telemarks prioriteringer

Innovasjon Norge (IN) har som mål å fremme næringsutvikling, bærekraftig vekst og eksport for norske bedrifter. I Telemark fokuseres det spesielt på områder som energi, miljø og reiseliv, i tråd med Telemark Fylkeskommunes (TFK) strategier.

Innovasjon Norge har i 2025 hatt høy aktivitet i Telemark, med betydelige investeringer rettet mot grønn industri, energi, distriktsutvikling, gründerskap og landbruk. Innsatsen er i tråd med prioriteringene i Telemarksplanen, regionale strategier og fylkeskommunens oppdragsbrev.

Nøkkeltall 2025

- Samlede tilsagn til bedrifter i Telemark i 2025: 675 millioner kroner. Tydelig dreining fra tilskudd til lån, særlig gjennom grønn industrifinansiering
- Regionale midler (post 553.61): 43,8 millioner kroner. IN innvilget 43,6 millioner kroner, altså mer enn årets ramme, fordi ubrukte midler fra tidligere år ble frigjort.
- Landbruksoppdrag (IBU m.m.): 71,9 millioner kroner, med økning både i beløp og antall saker

Grønn industri og energi:

- Vianode AS (Porsgrunn) mottok 400 millioner kroner i lån til grønn industrifinansiering, etter tidligere IPCEI-tilskudd. Prosjektet styrker Telemarks rolle i den europeiske batteriverdikjeden og bygger på en produksjonsmetode som kan gi opptil 90 prosent lavere CO₂-utslipp enn tradisjonelle metoder.
- Norsk Hydrogen AS (Tinn) mottok samlet 100 millioner kroner i lån og tilskudd til grønn hydrogenutvikling.

Distrikter, gründere og nettverk:

- Oppstartstilskudd på nesten 2 millioner kroner – høyeste nivå på fire år.
- Videre satsing på bedriftsnettverk, særlig innen reiseliv, sirkulærøkonomi og legemiddelindustri.
- Aktiv rolle i regional omstilling i Drangedal, Kviteseid og Nissedal.

Landbruk:

- Markant økning i investeringer, særlig i storfekjøtt og frukt- og bær dyrking.
- Viktig bidrag til løsdriftsomlegging, generasjonsskifter og nye tilleggsnæringer.
- Landbruket viser positiv utvikling i verdiskaping og produktivitet.

Resultater og effekt:

- Bedrifter som mottar støtte fra Innovasjon Norge viser bedre utvikling i salgsinntekter, verdiskaping og produktivitet enn sammenlignbare bedrifter uten støtte.
- Effektene er særlig sterke innen innovasjon og næringsutvikling

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Saken har ingen økonomiske, administrative eller juridiske konsekvenser.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Saken har ingen egne konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål.

Saken i seg selv har ingen direkte økonomiske/administrative/juridiske konsekvenser. Virkningene ligger i gjennomføringen av Innovasjon Norges virkemiddelbruk i næringslivet.

Fylkesdirektørens vurdering

Årsrapporten viser hvilket stort og omfattende samfunnsoppdrag Innovasjon Norge har, og hvordan dette følges opp gjennom et bredt spekter av aktiviteter og finansielle virkemidler – også i Telemark. Innovasjon Norge er blant fylkeskommunens viktigste samarbeidspartnere i arbeidet for økt verdiskaping og sysselsetting, og en sentral aktør for å utløse privat kapital, håndtere risiko og realisere framtidsrettede prosjekter som støtter målene om grønn omstilling, økt verdiskaping, flere i arbeid og livskraftige distrikter.

Fylkesdirektøren mener rapporten underbygger at Innovasjon Norge forvalter de regionale og distriktpolitiske virkemidlene (553.61) og bidrar til å gi næringslivet tilgang til nasjonale virkemidler på en god måte. Samtidig innebærer statsbudsjettet for 2026 reduserte rammer i

flere av Innovasjon Norges ordninger, blant annet lavere rammer for gründertilskudd / risikolån / innovasjonskontrakter, kutt i miljøteknologi og reduksjon i utlånsrammen for grønn industrifinansiering, samt endringer i enkelte grønne ordninger. Dette kan gi behov for enda tydeligere prioriteringer og tett dialog om innretning og måloppnåelse i fylkeskommunens oppdrag.

Videre skjer det endringer i virkemiddelapparatet som ledd i en tydeligere rolledeling og forenkling for brukerne, blant annet ved at næringshage- og inkubasjonsprogrammene er overført fra Siva til Innovasjon Norge med virkning fra 1. april 2026. Fylkesdirektøren peker derfor på at de samlede – og mer begrensede – økonomiske rammene må utnyttes målrettet for å oppnå ønskede effekter, og at fylkeskommunens prioriteringer vil tydeliggjøres i takt med at regionale planer og Telemarksplanen peker ut klarere satsinger. Dette vil også prege dialogen og oppdraget til Innovasjon Norge framover.

Vedlegg:

Regional oppdragsgiverrapport Innovasjon Norge Telemark 2025